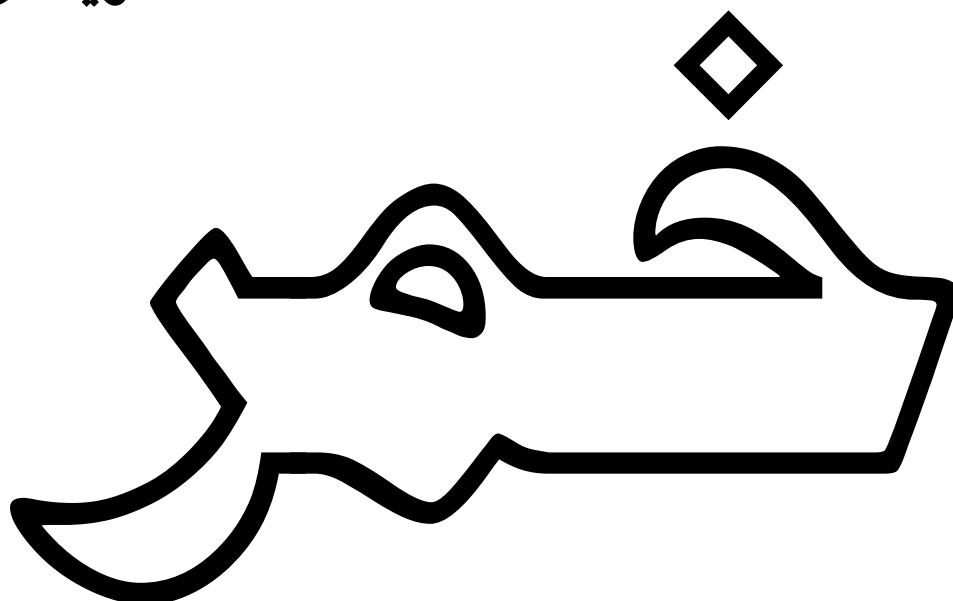

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۵۰۸

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۵۰۸، «خمر» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «خمر» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «خمر» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۵۰۸
ریشه	خمر
تعداد تکرار	۷
تعداد مشتقات	۵
تعداد ریشه مرتبط	۱۰۶

فهرست مشتقات

۱. الحُمُر (۱) ۲. الحُمُر (۲) ۳. حُمُرِهِنَّ (۱) ۴. حَمْرًا (۲) ۵. حَمْرٍ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. ابو (۲)	۲۲. بغض (۱)	۴۴. رود (۱)	۶۵. عسل (۱)	۸۶. لذذ (۱)
۲. اثم (۲)	۲۳. بنو (۴)	۴۵. رُئس (۲)	۶۶. عصر (۱)	۸۷. لعل (۳)
۳. احد (۲)	۲۴. بین (۲)	۴۶. رُئ (۳)	۶۷. عفو (۱)	۸۸. مثل (۱)
۴. اخر (۲)	۲۵. تبع (۱)	۴۷. زلم (۱)	۶۸. علم (۱)	۸۹. معی (۱)
۵. اخو (۳)	۲۶. توب (۱)	۴۸. زین (۳)	۶۹. عمل (۱)	۹۰. ملک (۱)
۶. ارب (۱)	۲۷. ثمر (۱)	۴۹. سجن (۲)	۷۰. عور (۱)	۹۱. موه (۲)
۷. اسن (۱)	۲۸. جمع (۱)	۵۰. سقی (۲)	۷۱. غَضض (۱)	۹۲. نبء (۱)
۸. اکل (۲)	۲۹. جنب (۱)	۵۱. سئل (۲)	۷۲. غفر (۱)	۹۳. نسو (۲)
۹. الله (۳)	۳۰. جنن (۱)	۵۲. شرب (۱)	۷۳. غیر (۳)	۹۴. نصب (۱)
۱۰. اله (۳)	۳۱. جیب (۱)	۵۳. شطن (۲)	۷۴. فتو (۲)	۹۵. نفع (۲)
۱۱. امر (۱)	۳۲. حسن (۱)	۵۴. صحب (۱)	۷۵. فقی (۲)	۹۶. نفق (۱)
۱۲. امن (۳)	۳۳. حفظ (۱)	۵۵. صدد (۱)	۷۶. فرج (۱)	۹۷. نهر (۴)
۱۳. انس (۱)	۳۴. حمل (۱)	۵۶. صفو (۱)	۷۷. فکر (۱)	۹۸. نهی (۱)
۱۴. انن (۴)	۳۵. حمم (۱)	۵۷. صلب (۱)	۷۸. فلح (۲)	۹۹. نور (۱)
۱۵. اول (۲)	۳۶. خیز (۱)	۵۸. صلو (۱)	۷۹. فوق (۱)	۱۰۰. وحد (۲)
۱۶. اوی (۱)	۳۷. خفی (۱)	۵۹. ضرب (۲)	۸۰. قضی (۱)	۱۰۱. وعد (۱)
۱۷. ائی (۱)	۳۸. خلد (۱)	۶۰. طعم (۱)	۸۱. قطع (۱)	۱۰۲. وقع (۱)
۱۸. ابي (۳)	۴۰. ذکر (۱)	۶۱. طفل (۱)	۸۲. قول (۵)	۱۰۳. وقی (۱)
۱۹. بدو (۲)	۴۱. ربب (۲)	۶۲. طیر (۲)	۸۳. کبر (۲)	۱۰۴. وله (۳)
۲۰. بصر (۱)	۴۲. رجس (۱)	۶۳. ظهر (۲)	۸۴. کلل (۱)	۱۰۵. یسر (۳)
۲۱. بعل (۳)	۴۳. رجل (۲)	۶۴. عدو (۱)	۸۵. لین (۱)	۱۰۶. یمن (۱)

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۲۱۹} يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْغُرُوبُ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ
۲. {المائدة - ۹۰} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
۳. {المائدة - ۹۱} إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ
۴. {يوسف - ۳۶} وَدَخَلَ مَعَهُ السَّجْنَ فَتَيَانٍ قَالَ أَحَدُهُمَا إِنِّي أَرَانِي أَعْصِرُ خَمْرًا وَقَالَ الْآخَرُ إِنِّي أَرَانِي أُحْمَلُ فَوْقَ رَأْسِي خُبْرًا تَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْهُ نَبِّئْنَا بِتَأْوِيلِهِ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ
۵. {يوسف - ۴۱} يَا صَاحِبِي السَّجْنِ أَمَا أَحَدُكُمْ كَمَا فَيَسْفِي رَبِّي خَمْرًا وَأَمَا الْآخَرُ فَيُصَلِّبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ مِنْ رَأْسِهِ فَضَى الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ
۶. {النور - ۳۱} قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ بَعْضٌ مِمَّنْ أَبْصَرْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَخَفَّظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّابِعِينَ غَيْرَ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَاتِ النِّسَاءِ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
۷. {محمد - ۱۵} مَثَلُ الْحِنْتِ الَّتِي وَعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ